

ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 146. SZÁM.

ÁRA 10 FILLÉR.

DEBRECEN, 1940. AUGUSZTUS 3. SZOMBAT.

Románia a legrövidebb időn belül konkrét javaslatokat tesz Magyarországnak

Zavartalan a Szovjet baráti viszonya Németországgal Angol-japán háboru veszélye fenyeget

Románia jelenlegi határainak sérthetlensége mellett hangoskodik a román sajtó és annak ellenére, hogy a müncheni és a salzburgi megállapodások parancsolólag megkövetelik Romániának Magyarországgal és Bulgáriával szemben a közeljövőben követendő, területengedésekre vonatkozó magatartását, ellenhangulatot próbál teremteni a román közvéleményben. A román sajtó közleményei azonban nem azonosíthatók a román kormány állásfoglalásával, a lapvéleményeknek különösebb jelentőség nem tulajdonítható, mert azok lényegileg függetlenek a román kormányzattól, vagyis nem hű kifejezői a kormányzat hivatalos állásfoglalásának.

A magyar-román kérdés a megoldás előtt áll, azt meg is fogják oldani, mégpedig a közeljövőben. A román koronatanács már letárgyalta a kérdést nagy vonásokban és már intézkedés is történt a tárgyalások technikai és érdemi részének előkészítésére.

A románok területi ajánlata ma még nem ismeretes, az előreláthatólag már a jövő hét elején nyilvánosságra kerül. Hogy milyen mértékben képzelik azt a román oldalról, az sejthető, valószínűleg csak részleges megoldásra gondolnak, ami természetesen magyar szempontból a legkevésbé sem kielégítő, sőt figyelembe sem vehető. Előrelátható a német-olasz döntőbíráskodás bekövetkezése, a kérdés teljes és megnyugtató elintézése szempontjából.

A román koronatanács határozata alapján a román kormány a jövő hét első napjaiban adta át az egyezségi javaslatát Magyarországnak és Bulgáriának. Ezek a javaslatok pontosan meghatározzák a Románia által két országnak felajánlott területi engedményeket.

A „Vreme” jelenti, hogy Románia a koronatanács határozata értelmében a jövő hét elején javaslatot küld Magyarországhoz a területi rendezésről. A javaslatot emlékirat formájában dolgozzák ki és nyújtják át a magyar kormány-
nak.

Cadera, Románia belgrádi nagykövete a közeli napokban Szófiába

megy, hogy felvegye az érintkezést a bolgár kormánnyal Dél-Dobrudzsa átadásával kapcsolatban. Román politikai körökben úgy gondolják, hogy az előkészítő tárgyalásokon nem merül fel semmiféle nehézség és összeülhet a tulajdonképeni értekezlet, amelynek színhelye hír szerint Crajova lesz. Hasonló megbízást szánnak Budapesten Bossy római román követnek. Bossy azelőtt több éven át volt Románia budapesti követe. A román külügyminisztérium dolgozza ki az elővetekző tárgyalások technikai feltételeit. A tárgyalások anyagának összeállításával Rótt követet bízták meg. (MTI)

(TP.) A Salzfurgban elhatározott Magyarországgal szemben végrehajtandó erdélyi területújrendezés ügyében Károly király pénteken kihallgatáson fogadja az erdélyi oláhság vezetőit.

A Telegrafo budapesti tudósítója a küszöbönálló magyar-román tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket írja: A magyar sajtó is kifejezést ad Magyarországnak a készségéről, hogy megegyezésre jusson Romániával és a lapok is hangsúlyozzák, milyen kívánatos volna, ha a salzburgi és római ajánlatokat a lehető leggyorsabban teljesítenék.

A „Stampa” budapesti tudapesti tudósítója a következőket írja: A román államférfiak birtokában ma már olyan adatok vannak, melyek alapján megállapíthatják azt, hogy minden taktikázás és halogatás végzetes játék volna és egyáltalában nem válnék hasznára Romániának, amely csak most távolodott el a husz éven át védelmezett politikai rendszertől.

Berlinben nem csinálnak titkot abból, hogy a lehető leggyorsabban megbékéléshez, amely Németországnak éppen most a Délkelet-Valamennyi országgal való intenzív gazdasági kapcsolata miatt érdekében áll — a függő kérdések lehető legnagyobb megoldását várják.

Tévesen értelmezett hősiességgel beszélnek bizonyos román körök és személyiségek a magyar-román kérdés tisztázásával kap-

csolatban — írja a német külügyminisztériumhoz közelálló Berliner Börsenzeitung egy Romániához intézett figyelmeztető cikkében. — Rosszaló hangnemből emlékezik meg a lap arról, hogy a salzburgi és római tanácskozások szellemétől a román politikusok eltérnek. Itt ugyanis polgári hősiességet követeltek meg a románoktól, hogy legyen bátorságuk örök időkre rendezni barátságos formában a vitás kérdéseket.

— Azt szeretnék, hogyha Románia — folytatja a cikk — minden külső nyomás és fenyegetés nélkül, a maga jószántából teljesen szabadon, az igazság szellemének megfelelően tárgyalna.

Kardesörtetéssel, hősie kiáltványokkal és mindent megtagadó propagandával csak a lelkek békéjét ássák alá, de nem tudnak senkit sem megigézni vele és senki sem segítenek. Ez az eljárás csak csalódásokhoz vezet. Nem szabad azt hinnünk, hogy megállhatnak 1919-nél, amikor a szerencsétlen véletlen igazságtalan nyereségekkel árasztotta el őket.

Európa eddigi fejlődése megmutatta, hogy amit elhalasztunk, azt azért később rendeznünk kell, azzal a költséggel, hogy akkor sokkal drágábban kell megfizetnünk a hallgatásért.

A Pravda című jugoszláv lap úgy értesül, hogy Dobrudzsa kérdésében már a közeli napokban megindulnak az előkészítő tárgyalások. Cardora, a román megbízottnak Bulgáriába való utazása küszöbön áll. A tárgyalások előkészítése után az érdem rész meg tárgyalása a jövő hét második felére várható.

Molotov külügyi népbiztos a Szovjet-Unió főtanácsosának új ülésének beszámolóját mondott. Rámutatott arra, hogy a Führer békefelhívása ellenére Anglia folytatni akarja a háborút, bár helyzete lényegesen rosszabbodott.

A Szovjet és a Németbirodalom között Molotov szerint a fennálló egyezmények biztosítják a szilárd viszonyt.

Megjavult a szovjet-olasz viszony is. Az angol-szovjet viszonyban lényeges változás nem történt és egyelőre kedvező fordulat nem várható.

A balti események 23 millióval növelték Szovjetország lakosságát és most már Oroszország kormánya 193 millió ember nevében emelhet szót.

Molotov beszédét azzal végezte be, hogy bár Németország a háboru eddigi szakaszától megerősödve került ki, a háboru gyors befejezésének kilátása még mindig nem mutatkozik, sőt komoly események várhatók, mert egyre inkább kibontakozik a harc a belga és francia gyarmatokért, nemcsak Japánban, hanem Amerikában is, hódítási vágyakat keltve.

A Messagero San Sebastianon át érkezett londoni jelentése szerint, Londonban az angol sajtó nem tartja kizártnak, hogy Japán és Anglia között fegyveres viszályra kerül sor.

A News Chronicle foglalkozik ezzel a lehetőséggel és azt írja, hogy nagyremény van arra, hogy Anglia támogatást fog kapni Amerika részéről. Ugyancsak a News Chronicle hangsúlyozza, hogy az angoloknak fel kell mondanuk a Kinába irányuló fegyverszállítások ügyében kötött megegyezést, és meg kell változtatniuk egész távolkeleti politikájukat.

A külügyi hivatal közleményében egyszerűen csak annyit jelez meg, hogy a Japánnal való megegyezés reményei szétfoszlottak.

A Frankfurter Zeitung mai híradása szerint a román kormány a legrövidebb időn belül konkrét javaslatot tesz a területi engedményekre vonatkozó tárgyalások megindítására Budapestnek.

A lap szeint a tárgyalások a nagy nyilvánosság kizásával folynak le, mert ez igen sok zavaró körülmény behatását kiküszöböli.

A magyar-román tárgyalások megindulása esetén a tárgyalások sorrendjében a magyar követelések részletes ismertetése következik először. Ezután következik általánosságban és részleteiben a tárgyalások anyagának megvitatása. Magyarországnak Erdélyre fentálló követelése teljes egészében kerül tárgyalásra abban a szellemben és módon, ahogyan az a müncheni háromhatalmi értekezleten és a salzburgi megbeszéléseken már megállapítást nyert.

A revízió ideje eljött, a trianoni békeparancs megdőlt és így Romániára ránehezedett a történelem súlya, ahogyan annak bekövetkeztét nemsokkal ezelőtt Csáky gróf külügyminiszter megjósolta.

Románia sorsa tehát beteljesedett, vissza kell adnia azokat a területeket, amelyeket a vesztes világháboru után jogtalanul megszerzett.

A magyar közvélemény türelemmel várja a tárgyalások eredményét.

HONSZ. trafikosok kérelme

A HONSZ dohányárús szakosztályának vezetősége küldöttségileg eljárt a dohányjövődéki igazgatóságánál a hadigondozott trafikosok különböző kérelmei tárgyában.

Szöbakerült elsősorban, hogy a legutóbbi dohánytermeléssel kapcsolatban eszközölt százalékszálítás méltánytalan és tekintettel a növekvő rezsiköltségekre kívánatos lenne a régelebi 9%-os jutalék visszaállítása.

Kérte továbbá a küldöttség, hogy a dohányárudai helyiségek biztosítása érdekében ezeknek a helyiségeknek szükség esetén az igénybevétele is elrendeltesék.

Végül szövéttette a küldöttség a hadigondozott dohányárúsoknak azt az egyhangú óhajtását is, hogy a vendéglői és kávéházi stb. dohányárúsok kötelező beosztás szerint kapják árukészletüket.

Nagy megértéssel és jóakarattal hallgatták meg az előterjesztéseket és kifejezésre juttatták azt a nézetet, hogy a nehéz helyzetben lévő hadigondozott dohányárúsok megsegítését elsőrangú fontosságnak tartják és a korlátolt dohányárudák revízióját szükségesnek ítélik meg.

Terménykereskedők figyelmébe!

A magyar királyi Külkereskedelmi Hivatal felhívja az érdekelt cégeket arra, hogy az esetekben, ha az 1940-41. évi bázis, rozs, kétszeres és zab forgalmának lebonyolításában részt óhajtanak venni, ezt a szándékukat július 31-ig postára adott levélben jelentsék be a hivatal II.-1. csoportjának.

Házassági kölcsön a kisembereknek

Nagyszabású szociális terven dolgoznak a belügyminisztériumban, amely az elmúlt hetekben megszavazott szociális törvény keretében illeszkedik. A készülő törvénytervezet célja az, hogy az egész országban megszervezzék a házassági kölcsönök rendszerét és ezáltal lehetővé tegyék minden kisember, különösen a fiatal ipari és mezőgazdasági munkások számára a korai családalapítást. A nagyszabású terv kidolgozásánál az EPOL rendszerét veszik alapul, amely eddig abból állott, hogy 400 pengős kamatmentes kölcsönt nyújtottak tíz évre és minden egyes gyermek születésekor száz pengőt leírtak az adóból, vagyis ha az új házasságból tíz éven belül négy gyermek születik, akkor kiegyenlítettnek veszik az egész kölcsönt. Az EPOL-nak természetesen nem állt megfelelő tőke rendelkezésére, hogy ezt a nagyjelentőségű társa-

VÍGSZÍNHÁZ MOZGÓ

Szombaton 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor a:

Sárga csikó

Legujabb világhíradók!

dalmi akciót nagyobb arányokban bonyolítsa le és most így az állam a szociális alap tőkéjéből utal

Tíz korosztályt soroznak be az USA-ban

A képviselőház rövid háromórás vita után fogadta el a 4.96 milliárd dolláros hadügyi pótköltségvetést, a legnagyobbat, amelyeket az amerikai fegyverkezés érdekében valaha elfogadtak. A javaslatnak valaha csak egy ellenrögzője volt. A költségvetés 200 további hadihajó építését, 1.2 milliós hadsereg felszerelését, továbbá 800.000 fő számára elégséges tartalékfelszerelést, 19.000 repülőgépet és a hadianyag gyártására vonatkozó amerikai ipar megindításához szükséges pénzügyi eszközök előteremtését teszi lehetővé.

Az 1941-re szóló és a szárazföldi haderőre vonatkozó nemzetvédelmi költségvetés ezzel 6.8 milliárd dollárra emelkedik, az Egyesült Államok haditengerészetének költségvetése pedig 3.2 milliárd dollárra.

A képviselőház katonai bizottságában Stimson hadügyminiszter a hadkötelezettség bevezetése mel-

letti szólalt fel, hangsúlyozva azt, hogy ez az egyedüli eszköz arra, hogy a háborús helyzettel szembe lehessen szállni. Ami azokat a veszélyeket illeti, amelyekkel Amerika szembenáll — mondotta — tekintetbe kell venni, hogy Angliát 30 nap alatt megszállhatják és hogy az angol flotta ellenséges felügyelet alá kerülhet.

Azonkívül a Csendes-óceánon túl ott van a hatalmas Japán, amely Olaszországgal és Németországgal rokonszenvez. Egy Anglia feletti német győzelem Németországot olyan tengeri haderőhöz juttatná, amely felülmúlja az Egyesült Államokét. Azonkívül a német hajóépítés hatszorosan túlszárnyalna az amerikaiat.

A szenátus katonai bizottsága végül a hadkötelezettségről szóló törvényt olyképpen módosította, hogy csak a 21 és 31 év közötti férfiak hadkötelesek, és nem a 18 és 64 év közöttiek.

HAJDÚSZOBOSZLÓIGYÓGYFÜRDŐ

MA MÁR EURÓPAI HIRŰ. Fedett gyógymedencék, ivocsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó-, és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szensavval telített „Hajdúvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 százalékos sós-jódos brómos-hidrocarbonatos hévízzel táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Az üzletek és irodahelyiségek felmondási joga szabályozás alá kerül

A kereskedelmi minisztérium napok óta foglalkozik az üzletek és irodahelyiségek felmondásának kérdésével, a lakásokkal szemben az üzlethelyiségek szabadon felmondhatók, a rögzített bérek ellenére. Az érdekelt panaszai szerint azonban egyesek bizonyos hozzájárulások formájában ki tudták játszani ezeket az árrögzítéseket.

A kereskedelmi minisztérium a fontos gazdasági érdekekre való tekintettel rövid időn belül meghozza a döntést, amely előreláthatólag az üzlethelyiségekre vonatkozólag is felfüggeszti a bérleményfelmondási jogot.

Ez az intézkedés a kereskedelem és gazdasági élet számára nagy megnyugvást jelent.

Kedvezmény a vadászbérlőknek

A hivatalos lap augusztus 1-i számában kormányrendelet jelent meg, amely a rendkívül hideg tél és az azt követő árvizek folytán elpusztult hasznos vadállomány helyreállítása érdekében tartalmaz intézkedéseket.

A rendelet értelmében azok a vadászbérlési szerződések, amelyek 1944 augusztus 31-e előtt járnak le, a hasznóbérlőknek augusztus 31 napjáig a hasznóbérlővel írásban közölt kívánságára, 1945 július 31-ig illetőleg a vadászbérlési szerződés lejáratához képest 1946 január 31-ig meghosszabbodnak.

A rendelet további intézkedése megengedi a bérlőknek, hogy mivel apróvadás (nyul, fácán, fogoly) területet bérelnek és hasznóbérlők a meghosszabbítás igénybevételeivel az előbb említett időpontokban, vagy meghosszabbítás nélkül ez időpontokon túl jár le, az 1940. és 1941. évre eső, illetőleg az egymástkövetően legközelebb esedékes kétévi bérösszegeknek csupán 75-75 százalékát kötelesek a hasznóbérlőnek megfizetni, a fennmaradó 25-25 százalékot pedig legkésőbb 1943 áp-

rilis 30. napjáig tenyészvadbeszerzésére és kibocsátására kötelesek fordítani. Az a vadászati hasznóbérlő, aki a kötelezettségének nem tesz eleget, a fel nem használt összeget annak 5 százalékos kamatjával együtt köteles a bérbeadónak 1943 május 15. napjáig megfizetni.

Megszűnt a Bocskai utóda a vasutas lesz?

Amint előrelátható volt, a belügyminiszter feloszlatta debreceni Bocskai futballesapatát. Ezzel annak idején nagy jövőnek induló később alábbhanyatló egyesület távozott a magyar sportegyesületek sorából. A feloszlátása egyedül a rossz vezetésnek tulajdonítható.

APOLLÓ-MOZI

1940. augusztus 4-én: vasárnap 3, 5, 7, 9-kor

DUNAI HAJÓSOK

Főszereplők: Paul Hörbiger, Jávor Pál és Halmay Tibor. A legujabb híradók!

Alagút a Duna alatt

Érdekes tervekkel foglalkoznak fővárosi körökben. Arról van szó, hogy a Duna alatt kethelyűtt alagutat fúrának és ezzel kötnék össze Budát és Pestet. Ezek az alagutak vízvezeték, valamint kábelvezeték céljaira szolgálnának.

A tervek szerint az egyik ilyen víz és kábelvezeték-alagutat a Lánchíd és az Erzsébet-híd között fúrják a Duna alatt.

A másik alagutat a Ferenc József-híd és az Összekötő híd között fúrják. Pontos helyét még nem jelölték ki, valószínűleg a Ferenc József híd és a Horthy Miklós híd között történnek az alagut vezetéseinek a kijelölése.

Végleges döntés a tervekről még nem történt. Jelentős összeget igényelne a keresztülvittele. Műszaki körök hajlanak a megoldásra, amely technikailag könnyebbséget jelentene a víz- és kábelvezetékek eddigi elhelyezésével szemben.

Megállapítják az új lisztárakat

Az új buzaár megállapításával kapcsolatban természetes a lisztárak kérdése is felvetődik. Az új árakhoz kell majd alkalmazni a lisztárakat.

Az Árkormánybizottság már is foglalkozik ezzel a kérdéssel és meglesz a döntés abban az időpontban, amikor az új liszt kiörlése megkezdődik, illetve piacra kerül.

1940. Gy Szol gyerm A járv hurco a szan fán-a-g Hezred orvosos a kisle lásban magyei nem tu Az esa bezártá mind a A be at Szó Rákócz lósról Javo Az vatal év első számos javult. pesti é közveti munka sőt tart vetítés ben a ban a a munkaközv Száz hónaph munka tott, s idősak kakere titéssel Vid munka sőt tar vetítés niusi munka téssei munka 100 m esett aránny Köz t A D lasztm jegyzé nek a válasz választ egyéb datok gusztu szemlé A j ket a bában ünnepe 12 órá létében és köz 6 órá 401 Key Illet zák fe léeről szeri. 20 sz mint ég a

Gyermekparalízis Szolnokon

Szolnokon az elmúlt héten 21 gyermekbénulás eset fordult elő. A járványt nyilván a környékről hurcolták be. Egy héttel ezelőtt a szandai szőlőkben: szolnoki Stefánia-gyermekkorházba bevitték Hegedűs Rózi 3 éves kislányt. Az orvosok azonnal felismerték, hogy a kislány fertőző gyermekbénulásban szenved. Átvitték a vármegyei közoktatóba, ahol már nem tudták megmenteni az életét. Az eset után a gyermekkorházat bezárták és az új betegeket már mind a közoktatóba vitték.

A beteg gyermekek közül nyolcat Szolnok külvárosából, a többi Rákócziútvárról és Törökzentmiklósról szállították be.

Javult a munkapiac helyzete

Az Allami munkaközvetítő Hivatal legújabb adatai szerint az év első felében a munkapiac országos viszonylatban lényegesen javult. Az adatok szerint a budapesti és a vidéki állami és magán közvetítő irodáknál összesen 20 200 munkahelyet, 40 396 munkakeresőt tartottak nyilván és 14 244 közvetítést eszközöltek. Ezzel szemben a múlt év hasonló időszakában a munkahelyek száma 19 726 a munkakeresőké 46 076, a munkaközvetítők pedig 15 355 volt.

Száz munkahelyre tehát a múlt hónapban 199 munkakereső és 100 munkakeresőre 35,2 közvetítés jutott, szemben a múlt év hasonló időszakában jelentkezett 238 munkakeresővel és 32,7 átlagos közvetítéssel.

Vidéken a múlt hónapban 3256 munkahelyet, 10 935 munkakeresőt tartottak nyilván és 2072 közvetítést eszközöltek a tavalyi júniusi 3948 munkahellyel, 16 661 munkakeresővel és 2882 közvetítéssel szemben. Vidéken tehát 100 munkahelyre 335 munkakereső és 100 munkakeresőre 18,9 közvetítés esett a tavalyi 397, illetve 18,4 aránnyal szemben.

Köszömlén a választási pótgjegyzék

A Debrecen város központi választmánya által elkészített azon jegyzék, amely azoknak az egyéneknek a neveit tartalmazza, akiknek választójogosultságát a központi választmány felszólalás, vagy egyéb uton tudomására jutott adatok alapján megállapította, augusztus 5-től, augusztus 20-ig közszemlére tették ki.

A jelzett időpontban a jegyzéket a városházán fszt. 18. sz. szobában, naponként (vasárnap és ünnepnap is) reggel 8 órától déli 12 óráig, kijelölt tisztviselő jelenlétében mindenki megtekintheti és köznszopkon delután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

Kevés a selyemgubó

Illetékes hatóságok most dolgoznak fel az idej selyemgubótermeléséről beérkezett jelentéseket. Ezek szerint az idej termés körülbelül 20 százalékkal lesz alacsonyabb mint az elmúlt években. A minőség a tavalyinak felel meg.

Betöltendő állások

Abauj-Torna vármegye törvényhatóságánál megüresedett egy irodatiszti, ennek betöltésével esetleg megüresedő kezelői vagy díjnoki állás. Az állásra augusztus 10-ig lehet a kérvényeket beadni, a vármegye alispánjánál, Kassán (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 164 számában)

Jásznagykun-Szolnok vármegye alispánja vármegyei irodasegéd-tiszti, ennek betöltésével esetleg megüresedő díjnoki állásra hirdet pályázatot. Kérvényeket augusztus 21-ig a vármegye alispánjához címezve Szolnokra lehet beküldeni. (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 164 számában.)

Szentes megyei városnál két adótisztviselői állás kerül betöltésre. Kérvényeket augusztus 30-ig Dobay Andor alispán, Szentes, címre lehet beküldeni. (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 166 számában.)

Debrecen szab. kir. város törvényhatósága egy irodasegéd-tiszti

állásra hirdet pályázatot. Kérvényeket augusztus 31-ig a város polgármesteréhez lehet benyújtani (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 167 számában.)

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumban napibéres szolgáló állás kerül betöltésre. Pályázati kérvények 15 napon belül a minisztérium segédhivatali főigazgatójánál, Budapest, V. gróf Klebelsberg-utca 16. sz. alatt nyújthatók be. (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 168 számában.)

A Körös-Tisza-Maros Armentesítő és Balvízszabályozó Társulat 3 csatornaári állásra hirdet pályázatot. Kérvényeket szeptember 15-ig kell benyújtani a társulat elnökéhez, Szentesen. (Részletes feltételek a Budapesti Közlöny 169 számában.)

A m. kir. pénzügyminisztérium a dunaföldvári, mészalkai, nyíregyházi és sátoraljaújhegyi m. kir. adóhivataloknál üresedésben levő adóhivatali főnöki állásokra pályázatot hirdet.

Fényképkiállítás lesz Debrecenben

Nagyszabású nemzetközi fényképkiállítás lesz Debrecenben augusztus 8-tól 18-ig a Déri Múzeum kiállítási termében. „Négy nemzet képkiállítását” rendezik meg, amelynek keretében a legkiválóbb orosz, jugoszláv, svájci és magyar amatőr fényképészek remekait, mintegy négyszáz darab képet fognak kiállítani. A kiállítás megnyitásán

az ünnepi beszédet Lossonczy István főispán a Debreceni Fotoklub díszelnöke mondja, s a megnyitásra a rendezőség a kiállításra is résztvevő nemzetek követségeit is meghívja az ünnepélyes aktusra. Hír szerint a megnyitó ünnepség közvetítésére a rendezőség felkérte a rádió igazgatóságát is.

MAGA SZALMA ?

Mért nem eszik szalma me-nüt egy pengőért a PÁLL SÖRÖZŐBEN

Negyedszázad óta fejt ki értékes munkásságot a Stefánia Szövetség

Az Országos Stefánia Szövetség negyedszázaddal ezelőtt kezdte meg értékes működését. A Stefánia Szövetség 25 éves működéséről igen érdekes tájékoztatást nyújt.

— A világháború után rombdóit szervezetet — mondják a szövetségben — nagy nehézségek árán sikerült csak felépíteni. Magunktól nem is tudtuk volna ezt megvalósítani, külföldi segítségre volt szükségünk 1920 végén a hollandi misszió támogatásával, majd pedig az amerikai Vöröskereszt magyarországi megbízottjának Pedlow kapitánynak a segítségével újra megkezdhattuk munkánkat. Az amerikai Vöröskeresztől csaknem 200 ezer dollár készpénzt kaptunk annakidején.

— Ma már igazán jelentős eredményeket mutathatunk fel. Az 1920-as évben 17 anya és csecsemővédő intézet működött az országban. Ez a szám 1939-ben már 333-ra emelkedett. Ugyanígy arányban emelkedett a tejkonyhák anyatthonok, bölcsődék és napközi otthonok száma. A Szövetség országos szervezetének ma már 610 orvosa van az 1920-as év 17 orvosával szemben. Igen nagy jelentőségű az a nagy fejlődés is, amely a védőnők számában mutatkozik.

A kezdet nehéz volt, mert mindössze 86 kiképzett védőnő állott a rendelkezésre. Ma már 763 védőnő vesz részt az anya és csecsemővédelem nagy és szétágazó munkájában.

Ennek a munkának talán egyik legszebb bizonyítéka az, hogy a legutóbbi évben 1 millió esetben vittek be kezelésre csecsemőket és kisdédeket a Szövetség védő intézeteibe. A védőnők a legutóbbi évben majdnem 2 millió látogatást végeztek anyáknál és csecsemőknél.

— A Szövetség munkájával arra törekszik, hogy az állandóan folyó születési arányszámot növelje, mert a nemzet jövője szempontjából ez az egyik legfontosabb tényező. Nagy haladás mutatkozik ezen a téren, mert a csecsemőhalandósági arányszámot, amely 1930-ban még 15 és fel százalék volt, már 12,6 százalékra sikerült leszorítani. A Szövetség másirányú működésében igyekszik megakadályozni a házasságon kívüli születést, a vadházasságokat rábeszéléssel, segítséggel törvényesíti és minden erejével a családi erkölcs megerősítésére törekszik. E működésére jellemző, hogy a rövid fennállás óta 5000 vadházasságot alakítottak át törvényes

házassággá, 3630 házasságon kívüli gyermeket törvényesítettek a szülők utólagos házasságkötés után és a természetes apákkal 2022 házasságon kívüli gyermeket fogadtattak örökbé.

Mindaz a negyedszázados múltat jelenti. A jövő még ezeknél is na yobb arányban bontakozik ki a Stefánia Szövetség terveiben és munkaprogramjában. A magyar gyermek a magyar jövőendő fölött meleg szeretettel, lelkiismeretes munkával örököndek.

Az idegek házipatikája

Nagyon találóan nevezték el így azokat a nagyszerű könyveket melyek a mai idők fáradt és ideges emberét ki tudják ragadni az élet zajából. A Pengős és Felpengős Regények, amelyek varázserővel kötik le érdeklődésünket, valóság-gal kikapcsolják idegeink nagyfeszültségét, hogy jótékonyan bődítő árammal töltsék meg. Olvassuk csak el az új Pengős kötetet. „A vörös rák”-ot, amelynek szerzője Clifford Knieht, egy ismeretlen szigetre vezet el minket. Miközben egy tudóstársaság a természet titkait kutatja, mi magunk a rejtelmes bűnök titokzatosságába merülünk el úgy, hogy önfelédten rohanunk végig a regény fejezetein. Eppen ilyen teljességgel köti le figyelmünket a legújabb Felpengős Regény: C. W. Hollington könyve: „A jajgató barlang” amely nemcsak izgalmasan érdekfeszítő, hanem megejtően kedves is, vagy a másik most megjelent Felpengős kötet: „A cárnő smaragdja”, Hilaire Bellocknak az olvasót a bravuros ötleték boszorkánytáncába ragadó szellemes regénye. Augusztus közepén jelenik meg a Pengős sorozatban Traci érdekes lelki motívumokon felépült vadnyugati regénye, „A vakmerő látogatás”, amely ismét csak igazolja a találó állítását, hogy az idegek házipatikája az igazán jó olvasmány.

Borzalmas Szerencsétlenség

Borzalmas hajószerecsétlenség történt a magyar-jugoszláv határ mentén. Az egyik magyar gőzösről egy hét éves kislány a vízbe esett. A gyorsan folyó ár magával ragadta. Az édesapja, Takács József hajós utánaugrott. Ő azonban örvénybe került s pillanatok alatt elmerült. Az egész jelenetet végignéző asszony kétségbeesésében férje és a gyermeke után ugrott. Mire segítség érkezett mindhárman megfulladtak.

METEOR MOZGÓ

Szombaton fél 7 és 9 órai kezdettel: Barlay Cirkusz (Hans Albers) Megelőzi: Győzedelmes Japán

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Hölgyek előnyben (magy.v.játék) Chaplin a rend őre, és Híradó.

Csütörtökön fél 7 és 9 órakor: „A sejk fia” Rudolf Valentine és Bánky Vilma nagy filmje!

HIREK

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy 1940. év III. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1940. évi augusztus hó 15-ig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig 31.713 számú postatakarék-pénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

A természetes „Ferenc József” keserűviz már régóta bevált házi szer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és igen gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát.

A 4910—1940. M. E. számú rendelet 6. szakaszának 4. bekezdése alapján a földművelésügyi miniszter 201.900/1940. IX. A. 2. számú rendeletével a tengeri igénybevétele árát 1940. augusztus 1-től kezdődően további intézkedésig a következőképpen állapítja meg:

Budapesti paritásban tisztántúli állomásról 25.60 pengő, egyéb állomásról 24.55 P., Budapesten közraktárban fekvő áru 24.85 pengő.

(NST.) Várna mellett már 2—400 m. mélységben földgázt találtak, amely olaj kísérletében tört elő. Azt gyanítják, hogy Szliven és a Fekete-tenger között is olajmező terül el, mert ott is sikerült földgázt találni. A legreményteljesebb kísérleti fúrásat Provádinál, a román határ közelében végezték, ahol Bulgária legnagyobb sótelepei is vannak.

Az iparügyi minisztérium intézkedésére az ország egész területén a megrendelésre dolgozó kisipari cipészüzemeket az elvégzett munkák minősége szerint 3 osztályba sorozták. Ugyanekkor intézkedés történt arról is, hogy a jövőben minden cipészműhely függessze ki az árszabályt.

A most folyó törökországi aratás rekordtermést ígér. A beérkezett jelentések alapján olyan nagy a termés, mint három előző év termésé együttvéve. 80 év óta nem volt ilyen jó terméseredmény Törökországban. A kormány a legfontosabb gabonatermő vidékekre, Dél és Közép-Anatóliába, valamint Tráciába küldte az összes rendelkezésre álló aratógépeket. Jelenleg az időjárás is rendkívül kedvező az aratásra nézve és remélik, hogy rövid idő alatt az egész termést betakaríthatják.

A gyapottermés is rendkívül kitűnőnek ígérkezik. Százezer bálával több termést várnak, mint az elmúlt években.

Iparok forgalma július 15-től július 28-ig. Új iparok: Gönczy Viola női-szabó, Kunsztmann Antal asztalos, Lipták Andor fűszer, csomoge, gyarmatárú, vas, festék, háztartási cikkek adás-vételének közvetítője. Félégyházi János koresma. Jenei Kálmán sz. Márkus Bella és Etey Ferenc közkereseti társaságban rőfös és rövidáru, cipő, kész női és férfi ruházati cikkek, uri és női divatáru kiskereskedése.

Megszűnt iparok: Szabó Dezső kétfogatú bérkocsi. öv, Békés Emilné szesz-nagykereskedés, Jenei Kálmán szül. Márkus Bella rőfös, rövidáru stb. kereskedés, Bodnár József élő baromfi, tejtermék stb. kereskedés. Eszenyi István férfiszabó, Köblös József gubás, Tisza Imre cserép és palafestő, Bessenyei Gyula asztalos, ifj. Kovács Antal és ifj. Kovács Antalné főzelék, gyümölcs stb. kiskereskedés, Szalai Ferenc asztalos, Kardos Gyula fehérneműkészítés, ifj. vitéz Csige József fűszer-, csomoge- és vegyeskereskedés, öv, Jeneritky Jánosné női-szabó, Etey Ferenc rőfös, rövidáru, cipő és

FÉRFIÖLTÖNY
ÉS KABÁT-SZÖVEK OLCSÓN ÉS IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN
PETRIKNÉL
SZENT ANNA U. 5.

konfekció kereskedés, Kenyeres György borbély és fodrász. Az iparálladékból történt változás folgyeztetett 83 esetben.

Az Észak-Amerikában, — kivált az Egyesült Államokban — immár 12 nap óta uralkodó hőségnek eddig már 676 halálos emberáldozata van.

A sopronmegyei Völcséj községben az egyik gazda házában tűz tört ki. A tüzet sikerült idejében eloltani. A nyomozás során a gazdának 16 éves fiatal-korú leánya bevallotta, hogy 6 gyújtotta a tüzet és 6 gyújtogatott három héttel ezelőtt is, amikor 32 lakóház és sok gazdasági épület pusztult el. Vallomása szerint gyönyörködni akart a lángok pusztításában. A leányt a soproni ügyészség fogházába vitték és elrendelték elmeállapotának megvizsgálását.

A honvédség és csendőrség tagjainak nősülését szabályozza az igazságügy-miniszter kedden megjelent 45.000 számú rendelete. Megállapítja, hogy a honvédelemről szóló 1939. II. törvényeket kell alkalmazni. A honvédelmi törvény 57. szakasza értelmében a házasságkötéshez nősülési engedélyt kell kérniük a tényleges állományba tartozó személyeknek, a besorozott, de még be nem vett ujoncnak, kivéve a mozgósítást, vagy háború idejét. Továbbá a felülvizsgálati uton tartóan szabadságoltak közül azoknak, akik még tényleges szolgálati kötelezettség alatt állanak, a helyi alkalmazásra előjegyzetett nyugállományú tiszteknek, lelkészeknek és tisztviselőknél és a katonai rokkantoknál helyi ellátásában részesülő személyeknek. A rendelet pontosan meghatározza, kik, hol kérhetnek nősülési engedélyt és megállapítja az anyakönyvezési eljárást is. A rendelet aug. 1-én lép hatályba.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő búza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg augusztus hónapra mázsánként 23 pengőben állapította meg.

SZÍNHÁZ ZENE-MOZI

A színházi iroda hírei

Szombaton este Kálmán Imre legszebb zenéjű nagyoperettje van műsoron, a Cirkuszhercegnő. Teljesen új betatulással, Szücs László a debreceniek kedvencének felléptével.

JÖN!! JÖN!! JÖN!! DAYKA MARGIT

Debrecenben először: hétfőn este Csavargólyán!!! Az igazgatóság kéri az igen tisztelt bérloket, hogy — mivel bérlo névsort megszerzeni az előző társulatoktól nem sikerült — Szücs kedjenek az irodában jelezni, ha óhajtnák, hogy régi helyeiket a pénztár minden nap 11 óráig fenntartassa.

A színház műsora

Augusztus 3-án szombaton este egyenyed 9 órakor: Cirkuszhercegnő. — Szücs László felléptével. Augusztus 4 én vasárnap délután 4 órakor: Nótás kapitány. Augusztus 4-en, vasárnap este egyenyed 9 órakor: Mosoly ország, Szücs László felléptével. Augusztus 5-én, hétfőn este egyenyed 9 órakor: Csavargólyán, Dayka Margit felléptével. Augusztus 6-án kedden este egyenyed 9 órakor: Zimberi zombori szép aszony. Filléres előadás. Augusztus 7 én szerdán este egyenyed 6 órakor: Gül baba, Sz. Patkós Irma felléptével.

Hirdessen lapunkban

Máv. 10 millió kára

A tél és tavasz folyamán az elemi csapások jelentős nehézségeket okoztak a vasúti közlekedésben. Az Államvasutakról a költségvetésről most készültek el az errevonatkozó kimutatások. Ezek szerint a téli kemény időjárás és a nyomában keletkező elemi csapások és forgalmi korlátozások a Máv-nak 10 millió kárt jelentettek.

Községi orvosi tanfolyam

A szeptember 16-iki és november 4-iki kezdettel Budapesten tartandó községi orvosi tanfolyamról és az ezt követő községi orvosi vizsgákról szóló 222.600/1940. B. M. számú hirdetményt a Városháza hirdetőtábláján 30 napi közszemlére kifüggeszteni rendelttem. Az érdeklődők a kifüggesztett hirdetményből részletes felvilágosítást nyerhetnek. Polgármester.

A polgármester szabadságán

Dr. Kölesy Sándor polgármester kedden megkezdte nyári szabadságát és este elvázolt feleségével együtt Budapestre. Szabadságának ideje alatt Zöld József helyettes polgármester helyettesíti.

Kereskedők figyelmébe!

Felhívom a petróleumeladással foglalkozó nagykereskedőket (iparosokat) és kiskereskedőket, hogy a most megjelent kormányrendeletben előírt készletbejelentéseiket a városi Közlelmmezési Ügyosztály központi irodájában (Dobozi-átjáró I. em.) késedelem nélkül tegyék meg. E rendeletek idevonatkozó részének tartalmát kivanatosan az alábbiakban közlöm.

Minden nagyiparos vagy kereskedő, aki petróleumot továbbárusítónak (vizonteladónak) kiszolgált, köteles azt az áru átadásával, illetőleg elküldésével egyidejűleg az előírt mintájú 3 sz. lapon megfelelően bejelenteni.

Az első alkalommal a július 23-ika óta kiadott tételeket kell bejelenteni.

Minden kisiparos (kereskedő) aki a petróleumnak közvetlenül a fogyasztók részére árusításával iparszerűen foglalkozik, köteles a július 23-ika óta kapott petróleum-mennyiséget azonnal, jövőben érkező mennyiséget mindenkor az átvételtől számított 48 órán belül a szintén előírt mintájú 4 sz. lapon pontosan bejelenteni.

A vizonteladó kiskereskedők az előírt mintájú bejelentési űrlapokat a Közlelmmezési Ügyosztály központi irodájában megkaphatják. Ilyen bejelentő űrlapokkal a petróleumnagykereskedők is elvannak látva, akik e bejelentő-lapok pontos kiállítására a vizonteladónak utbaigazítást is adnak.

Minden petróleumot előállító iparos, aki petróleumnak közvetlenül a fogyasztók részére árusításával is foglalkozik, köteles minden hó végéig, most elsősorban három nap alatt bejelenteni azt a petróleum-mennyiséget, melyet a következő hónapban közvetlenül a fogyasztóknak szolgáltat ki. Polgármester.

NAGYBOCZONÁDI kaptáros méheket veszek. Cim a kiadóban.

Kiképezik az amerikai nemzetőröket

Mialatt a kongresszus a kötelező katonai összeírás megvitatására készül, Roosevelt felhatalmazást akar kapni arra, hogy kiképezés céljából szolgálatra hívhassa be a nemzetőrséget. Lewis, a gyáripari munkások szövetségének vezetője kijelentette, hogy a szövetségbe tartozó szervezetek ellenzik béke idején a kötelező összeírást. A Nők Békébizottsága is tiltakozást nyújtott be 200.000 aláírással a Fehér Házban a kötelező katonai szolgálat ellen. (MTI)

Fejvétele az egyetemre

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem hit-, jog-, és állam-, orvosi-, bölcsészettudományi, ennek matematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1940—41. tanév I. félévére szeptember hó 1—16 ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—30-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címetten 1940. augusztus hó 1 és 31. közt kell benyújtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el.

Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben s felvilágosítást nyújt a rectori hivatal.

Továbbra is hétköznap lesz a levénteoktatás

A mezőgazdasági kamarák és az egyéb mezőgazdasági érdekeltek arra kérték a földművelésügyi minisztériumot, járjon közbe, hogy a levénteoktatást ismét vasárnapra helyezték vissza. Illetékes hatóságoktól most érkezett meg a válasz a beadványra. A határozat értelmében nem lehet vasárnap tartani a levénteoktatást. Az indokolás szerint vasárnapról hétköznapra való áthelyezés főként az egyházak és az iskolák kérelmére történt és még egyéb szociális és családvédelmi szempontok is közrejátszottak. A mezőgazdasági munkával és az iskolai tanulmányokkal terhelt ifjúságnak egy szabadnapot biztosítani kellett. A jövő levénteóvra vonatkozóan pedig a foglalkozások előreláthatólag szeptember 10—15-ike között kezdődnek meg.

ALFÖLD

IDŐSZAKI POLITIKAI LAP
Megjelenik szombaton délután.
Előfizetési díj: félévre 2.50 P. Egész évre 5 P. Vidékre félévre: 3 P, egész évre 6 P.
Felelős szerkesztő és kiadó Dr. Diószeghy János laptulajdonos. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 41. szám.
Nyomatott: dr. Diószeghy János és Máthé Gábor nyomdavállalatánál Debrecen, Piac ucsa 41 szám.
Felelős nyomdavezető: Máthé Gábor.